

Elin Súsanna Jacobsen:

»Fólkaræði«, »serkunnleiki« og SEV

- Limakommunurnar mugu taka upp spurningin, um tær vilja lata sær lynda at hava so lítla ávirkan á, hvussu lutfelagið SEV verður stýrt, skrivar Elin Súsanna Jacobsen, umboðsnevndarlimur, í frásøgn síni frá fundinum græk- arismessudag

Umboðsnevndarfundurin í SEV á græk- arismessu er nú farin aftur um bak, men harfyri ikki úr huganum; onkustaðni í heilanum gnagar ein tanki um, hvør meining er í at varðveita verandi stýrisskipan við umboðsnevnd, stýri og fyrising.

Hevur umboðsnevndin hægsta vald í felagnum?

Í umboðsnevndini eru í løtuni 80 limir, sum limakommunurnar velja eftir stóð á fólkatali. Teir umboða sostatt stórar og smáar kommunur úr øllum landinum, sum ikki altíð hava somu krav og ynski um, hvussu teirra lutur í SEV skal umsitast. Í hvussu er teir umboðs- limir, sum umboða stórra kommunur, hava ikki greiðar reglur frá kommunnustýrinum, sum hevur valt teir, um hvørji áhugamál teir sum SEV- umboðslimir fyrst og fremst skulu hava í huga. Harumframt umboða teir ymsar politiskar flokkar. Sostatt hava umboðslim- irnir fyrst og fremst við- tøkurnar hjá SEV og sína egnu samfering og sam- vitsku at halda seg til, tá ið mál verða lögð fram til teir at taka stóðu til. Kjak og orðadráttur á umboðs- nevndarfundum hjá SEV kunnu sigast at endur- spegla, at umboðsnevnd- arlimirnir umboða nógv ymisk áhugamál; spjall- ingin er so stór, at tað er torført at koma ásamt um nakað, sum móguliga gongur ímóti tí, sum leiðslan leggur fram til samtyktar.

Umboðsnevndin skal eittast at hava hægsta vald í felagnum. Men av tí at umboðsnevndarlimir flest einki hava við dag- liga raksturinn at gera, mugu teir lita á tær upp- lýsingar, sum verða lagd- ar fram á aðalfundi. Tað eru stór tøl, vit tosa um, stórar ilögur í mun til landsbúskapin sum heild,

og tað kann tynkja sam- vitskufullar umboðs- nevndarlimir at skula verða við til at taka stóðu til so stór mál, ikki minst tí roknskapir og onnur tøl eru so litið útgreinað, at tað kann vera torført at meta um, hvat ið býr aftanfyri.

Amboðini, ið umboðs- nevndin hevur at útinna sitt »hægsta vald« eru í royndum at taka stóðu til roknskap og figgjarætlan hjá felagnum. Siður er, at roknskapur og figgjarætlan verða lögð fram sum ein heild, sum tú antin má góðkenna ella vraka sum eina heild. Tá ið vit góð- kenna eina figgjarætlan, geva vit stýrinum heimild til at nýta pening felag- sins til ilögur, sum har eru nevndar. Tað átti tí at ver- ið heilt greitt, til hvørji endamáli stórar ilögur á figgjarætlanini eru ætlað- ar til, ið hvussu er tær ilögur, sum koma undir lógargreinina, sum sigur at umboðsnevndin skal samtykkja mál, sum binda felagið við at keypa, selja og veðseta fastar ognir og taka lán, og mál, sum til muns vaksa um fel- agsins virksemi.

Húsakeypið

Men soleiðis er ikki. Í fleiri ár hevur umboðs- nevndin góðkent figgjar- ætlanir, har ein postur æt »umsitingarbygningur í Tórshavn«, og alla tíðina hava vit vítað, hvønn bygning vit hava tosað um.

Stýrið og leiðslan hava higartil á umboðsnevndar- fundum vart byggiætlan- ina á Hálsl. Sum rimiligt er, máttu vit spyrja, hvussu tað bar til, at stýr- ið nú mátti ganga frá øllum, sum teir fyrr høvdu sagt tala fyri at halda fast um byggiætlanina, sum vøntandi hevði kostað einar 50 mio. kr. Í løtuni hevur SEV brúk fyri ar- beiðsplássi til 28 fólk í fyrisingini. Leiðslan upplýsti, at tað ongantið hevði verið ætlanin at

hava goymslurum í hús- unum á Hálsl, men bara eitt holi til 9 linjumm, og tað kunnu teir fáa í kjall- aranum á hesum hús- um, ið SEV nú keypir, og har sum er, er pláss fyri 42 starvsfólkum. — Óbein- leiðis hava stýri og leiðsla tiskil viðgingið, at tann ætlaða byggingin á Hálsl var eitt ørt og alt ov stórt projekt. Tað hava fleiri sagt áður, so tað kundi stýrið eisini havt við- gingið fyrr í staðin fyri at tvihalda um byggiætlan- ina líka fram til januar 1991.

Stýrið varð sum vera man eisini spurt um, hvi tað júst hevði sett sær fyri at keypa hesi húsin, og hvussu teir vóru komnir fram til júst henda prisin. Vit fingi ikki nøktandi svar. Teir søgdu seg hava hugt at øðrum húsom eis- ini (nevnd vórðu Albert- hall, húsin hjá Finnboga Arge, Derek Brockie o.o.), men antin hóskaðu tey ikki í stóð, ella dygdnin var ov vánalig, »bilskura- kvalitetur« varð nevnt.

Hvørjar heimildir hevur stýrið?

Ein annar spurningur, sum nógv orðaskifti var um, var um hvar markið gongur fyri, hvat stýrið kann taka stóðu til uttan at spyrja umboðsnevnd- ina. Her vistu vit til gr. 4 stk. 10 í viðtøkunum, sum sigur at umboðsnevndin skal samtykkja m.a. mál, sum hava við keyp, sølu og veðseting av fæstum ognum at gera, og at taka lán, men fingi at vita, at stýrið hevði mett seg hava heimild til at keypa uttan at spyrja umboðs- nevndina.

Vit hava nú fyrbils tvær ymskar lögfrøðilig- ar tulkningar av hesi para- graff. Skal hon tulkast so- leiðis sum Dánjal Magnussen vil vera við, hevur hon als ongan týdn- ing. Alt í alt má sigast, at soleiðis sum lógir og av- gerðir verða vendar og

snaraðar av stýrinum, so hevur umboðsnevndin ógvuliga trongar mugu- leikar at ganga ímóti tí, sum leiðsla og stýri hava sett sær fyri at fáa íggj- num. Hetta visti seg hesa ferð sum so mangan fyrr.

Álitisviðurskipti

Umboðslimir eru ikki valdir eftir, um teir hava nakran serkunnleika til at reka eitt el-felag, men um- boða umvegis »fólkaræði- ið«. Stýrið verður valt burtur úr umboðsnevnd- ini, og tí er heldur eingin trygd fyri, at stýrslimir hava nakran serkunn- leika, men teir mugu eftir førirum (eins og umboðs- nevndin) lita á tær upplýs- ingar, teir fáa frá stjóran- um og fyrisingini ann- ars. Tí er tað so umráð- andi, at álit er millum um- boðsnevnd, stýri og fyr- isiting.

Vist verður tað sagt, at tað stendur umboðs- nevndarlimum fritt at spyrja seg fyri á SEV- skrivstovuni og biðja um upplýsingar. Men tað vit hetta mál um umsitingar- bygning sum dømi, so hevur tað í veruleikanum ikki so stóran týðning, um leiðslan sigur seg vera fúsa at lata upplýsingar frá sær eftir áheitan. Eingin kundi varnast, at nakað var at spyrja um viðvikjandi byg- ging/keppi t.d. í tíðarskeið- num millum seinasta um- boðsnevndarfund 18. de- sember 1990 og vikurnar fram, til tíðindini börust um, at SEV-stýrið nú hevði broytt ætlan við- vikjandi umsitingarbyg- ningi.

Á umboðsnevndarfund- inum á græk- arismessu nevndi stjórin, at tað hevði verið óarbeiðsligt hjá fyrisingini, um um- boðsnevndin skuldi verið kallað saman hvørja ferð stóða skuldi takast til mál, sum stungu seg upp í tíðini millum aðalfundir- nar. Tað vil altíð so vera, at tað í summum førum má vera ivi um, hvar markið liggur, so leingi myndugleikin er býttur sundur millum fyrising, stýri og umboðsnevnd. Men tá umboðsnevndin — »hægsta vald felagsins« — enn ikki sleppur at at- kvæða um undirtøka er fyri einum fundarstjóra, sum verður skotin upp á fundinum, so eru vónirnar smáar fyri at kunna seta spurningar av meira prin- sipiellum slag undir orð- skifti.

Stýrið ásannaði á fund- inum, at tað ikki hevði kunnað umboðsnevndina nógv væl í málinum um um- sitingarbygning, og lovaði at taka annað skinn um bak. Men tað er í sjálvum sær ikki nógv mikið, at stýrið gevur umboðs- nevndini eitt lyfti um, at upplýsa betur í framtíðini. Tí framvegis hava vit als onga trygd fyri, at ikki tað sama hendir aftur: at tað sum umboðsnevndin samtykkir, verður broytt, og stýrið verjur framvegis sín rætt til at broyta og snara tilikar samtyktir og til at taka avgerðir, sum av røttum eiga at verða lagdar fyri umboðsnevnd- ina.

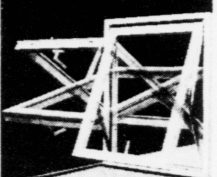
Happy marriage?

Alt bendir á, at neyðugt er

at endurskoða viðtøkurnar hjá SEV allar sum tær eru. Sum tað nú gongur, er hópisleyst at halda fram við at fyrigykla sær eitt »happy marriage« millum »fólkaræði« og »serkunnleika«, soleiðis sum fyrirmyndin kanska hevur verið, tá ið viðtøkurnar hjá SEV í sínari tíð vórðu orðaðar.

Tá ið samanum kemur, má hetta vera ein spurn- ingur, sum limakommun- urnar taka upp, um tær vilja lata sær lynda at hava so lítla ávirkan á, hvussu lutfelagið SEV verður stýrt og rikið.

HÚSAGLUGGIN

Gluggin til ta feroysku fa- miljuna. Sera smidligur og lættur at handfara. Ramma, karmur og beslag 100 mm breitt. Stødd eftir ynski.

Tilboð givið óbindandi. Bilagir og betri.

- sosialurín - sosialurín - sosialurín - sosialurín - sosialurín - sosialurín - sosialurín

Ja!

Eg gerist haldari av Tíðinda- blaðnum Sosialinum og fá ið blaðið 5 ferðir um vikuna.

Haldaragjaldið er kr. 200,- fyri ársfj.

Haldarar uttanlands gjalda kr. 235,-/ársfj.

Goldið verður ongantið fyri fleiri bløð enn tey, ið eru eftir at koma í einum árs- fjórðingi.

Navn: _____

Bústaður: _____

Bygd/býur: _____

Kannað postverkinum

tíðindablaðið
sosialurín

Box 76
110 Tórshavn